

ชื่อวิทยานิพนธ์	พัฒนาการสถานศึกษาปอเนาะในจังหวัดชายแดนภาคใต้ตั้งแต่ พ.ศ. 2500 ถึง พ.ศ. 2549
ผู้เขียน	นายอับบรอฮิม อาลฮุเซน
สาขาวิชา	อิสลามศึกษา
ปีการศึกษา	2551

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องพัฒนาการสถานศึกษาปอเนาะในจังหวัดชายแดนภาคใต้ตั้งแต่ พ.ศ. 2500 ถึง พ.ศ. 2549 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลง เหตุปัจจัยและผลที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของสถานศึกษาปอเนาะในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตั้งแต่ พ.ศ. 2500 – 2549 ซึ่งเป็นวิจัยเชิงเอกสารโดยใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลจากหนังสือ เอกสารต่างๆ และข้อมูลจากการสัมภาษณ์บุคคล

ผลการวิจัยพบว่า การเปลี่ยนแปลงสถานศึกษาปอเนาะในสามจังหวัดภาคใต้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2500 ถึง พ.ศ. 2549 ได้เกิดขึ้นสองครั้ง ครั้งแรก การเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นตั้งแต่การจดทะเบียนปอเนาะกับภาครัฐในปี พ.ศ. 2504 และการจดทะเบียนเพื่อแปรสภาพเป็นโรงเรียนราษฎรสอนศาสนาอิสลามในปี พ.ศ. 2509 ถึง พ.ศ. 2514 ต่อมาโรงเรียนราษฎรฯ ได้เปลี่ยนเป็นโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในปี พ.ศ. 2526 ตาม พ.ร.บ. ว่าด้วยโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2525 และการเปลี่ยนแปลงยังมีผลต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน การเปลี่ยนแปลงครั้งแรกนี้มีเหตุปัจจัยมาจากด้านความมั่นคง เพื่อแก้ปัญหาการศึกษาของไทยในภาครวมและปัญหาของปอเนาะที่มีการจัดการที่ล่าช้า ปัญหาความรู้สึกสำนึกในเชื้อชาติไทย ปัญหาความไม่รู้ภาษาไทย ปัญหาทางเศรษฐกิจ และปัญหาสังคมที่เกิดขึ้นจากการศึกษาในระบบปอเนาะ ผลที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงปอเนาะในครั้งแรกสามารถสรุปได้ใน 2 ลักษณะ ลักษณะที่ 1 ผลที่เกิดขึ้นในด้านบวก คือ ปอเนาะได้รับการสนับสนุนทางการเงินและเปลี่ยนไปสู่ระบบการศึกษาแบบใหม่(Modern System) มีการจัดหลักสูตรอิสลามศึกษา มีการจัดให้มีการเรียนสายสามัญ ทศนคติที่ไม่ดีต่อภาษาไทยลดลงและมีการพัฒนาภาษาไทยดีขึ้น สังคมมีการตอบรับระบบการศึกษาแบบใหม่เพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ลักษณะที่ 2 ผลที่เกิดขึ้นในด้านลบ คือ ปอเนาะที่ไม่ยอมจดทะเบียนกับภาครัฐกลายเป็นสถานศึกษาที่ผิดกฎหมาย มีกลุ่มคนบางส่วนไม่พอใจการเข้าไปจัดการศึกษาในปอเนาะของภาครัฐ มีการประท้วงโดยการปิดปอเนาะ หลักสูตรอิสลามศึกษาที่ใช้ในโรงเรียนที่แปรสภาพมาจากปอเนาะไม่เจาะลึกเหมือนการศึกษาที่เคยใช้ในปอเนาะ

การเปลี่ยนแปลงปอเนาะครั้งที่สองเกิดขึ้นเมื่อปอเนาะได้จดทะเบียนกับภาครัฐ เมื่อปี พ.ศ. 2547 การจดทะเบียนในครั้งนี้นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงชื่อปอเนาะเป็น “สถาบันศึกษาปอเนาะ” และทำให้ปอเนาะอยู่ในสองสถานภาพ สถานภาพแรก คือ ปอเนาะได้กลายเป็นสถาบันศึกษาที่ถูกกฎหมายและอยู่ภายใต้การดูแลของรัฐ ได้รับการสนับสนุนทางการเงินจากภาครัฐ มีการประมวลสาระการเรียนรู้ มีการสอนวิชาชีพ และได้รับการสนับสนุนในการพัฒนาบุคลากรของสถาบันศึกษาปอเนาะ สาเหตุที่ทำให้ปอเนาะได้จดทะเบียนกับภาครัฐในครั้งนี้ คือ ความต้องการที่มีอยู่เดิมของโต๊ะครูเจ้าของปอเนาะ ปัญหาความไม่สงบที่เกิดขึ้นในภาคใต้ ปอเนาะในสถานภาพที่สอง สิ่งที่ยังคงสภาพเดิมไม่เปลี่ยนแปลง คือ ปอเนาะยังคงใช้ระบบการศึกษาแบบดั้งเดิมที่มีโต๊ะครูเป็นผู้บริหาร หนังสือเนื้อหาสาระการเรียนรู้ วิธีการเรียนการสอนอยู่ในรูปแบบเดิมไม่เปลี่ยนแปลง ส่วนสาเหตุที่ปอเนาะยังคงรักษาสถานภาพเดิมอยู่คือ เพื่อรักษาอัตลักษณ์ดั้งเดิมไว้ มีการมองว่าการศึกษาในระบบปอเนาะสามารถถ่ายทอดเนื้อหาสาระได้ดีกว่าระบบการศึกษาแบบใหม่และสามารถอบรมเด็กนักเรียนให้มีคุณธรรมและจริยธรรมได้ดีกว่า การศึกษาในรูปแบบปอเนาะเป็นการมุ่งสอนศาสนาเพื่ออัลลอฮ์อย่างแท้จริง

Prince of Songkla University
Pattani Campus

Thesis Title	Development of Traditional Islam Institutions (Pondok) in Southern Border Provinces of Thailand from 1957 to 2006
Author	Mr. Ibbroheng Ālhusain
Major Program	Islamic Studies
Academic Year	2008

ABSTRACT

The objective of this study is to find out changes taken place at Traditional Islamic Institutes (Pondok) in southern border provinces of Thailand between 1957-2006, causes and outcomes of those changes. The researcher employed the research methodology by collecting data from books, relevant sources using analytical process and interview technique.

The findings of the study indicated that there were two major changes occurred during the period under study.

The first one had occurred in 1961 and during 1966-1971, in which the *Pondok* institutes were officially required to register with the government agency and were transformed into the privately-owned Islamic schools respectively. In 1986, with the effect of the Private Education Act 1982, all the privately-owned Islamic schools were transformed into Islamic private schools. This change was due to the internal security reasons and targeted at solving the country's education problems in general and the outdated management system, also issue of national appreciation among Malay Muslims, Thai language deficiency, economic problems, and social problems rooted in the *Pondok* institute education.

The outcomes of this change resulted into both positive and negative aspects. The former consisted of the eligibility of the *Pondok* institutes to receive government financial supports and the transformation its status into a modern education system, better off-Islamic curriculum management, the national curriculum inclusion, the reduction of negative perception towards Thailand language and the improvement of Thai language skills and usage, a better off-societal response towards modern educational system. In contrary, the government regulations made the *Pondok* institutes refuse the register with the government agency and thus became illegal. And in the fact, certain group of Malay Muslims did not agree with this policy, some *Pondok* institutes had shown out a non-violent action by the institute closure; and the curriculums used in the Islamic private schools were perceived as not running in depth as the one used in the *Pondok* institutes.

The second change came about in the year 2004 when the institutes were registered with the government agency and transformed its status into to “the *Pondok* Institutes”. This registration made the *Pondoks* bi-status in which they were legal and under the government supervisions, received government financial supports, were subject to educational assessment of the government. In this new image the status of *Pondok* has been able to offer occupational courses, eligible to develop human resource programs organized by the government agencies.

The reasons for the registration were due to the desire of the head of the *Pondok* institutes, and unrest situation in southern Thailand. Any how, The *Podok* institutes were still unchanged in many ways, including the management of the institutes, types of textbooks, and the contents of the subjects taught; also teaching

system. This was due the fact that the institutes owners wanted to uphold their long-acquired characteristics. It was claimed that the *Podok* educational system were better off than-average in passing on the knowledge and upgrading moral and norms of students because the *Pondok* system aims at imparting true teaching Islam and solely for the sake of Allah.

Prince of Songkla University
Pattani Campus

موضوع البحث	تطورات المعهد الإسلامي التقليدي (فندق) في جنوب تايلاند من بداية عام 1957 م حتى عام 2006 م
الباحث	إبراهيم آل حسين
التخصص	الدراسات الإسلامية
العام الهجري	1429 هجرية

المستخلص

يهدف هذا البحث إلى دراسة تطورات المعهد الإسلامي التقليدي (فندق) وأسبابه في جنوب تايلاند من بداية عام 1957 م حتى عام 2006 م ، واتخذ الباحث طريقة جمع معلومات عن هذا الموضوع في شتى المجالات وأنواعه وتعريفه بشكل دقيق ، من مصادر ذات الصلة، واتبع الباحث بالمنهج الوصفي، ومن ناحية الأخرى فقد تمت دراسة هذا الموضوع على طريقة المقابلة من لهم صلة مباشرة بالفندق للحصول على المعلومات المتعلقة بها.

فتوصل الباحث نتائج عدة تتلخص فيما يلي : لقد وقعت تطورات المعهد الإسلامي التقليدي (فندق) في جنوب تايلاند مرتين من عام 1957 م حتى إلى عام 2006 م، المرة الأولى : في عام 1961م ، قامت الحكومة بتعديل الدستور تعديلا عاما يشمل جميع المواد البنود من بينها بند يتعلق بنظام التعليم بالدولة بحيث أن الدستور الجديد المعدل أعطى للقطاعات الأهلية الحق في تسجيل فندق رسميا مطابقا لدستور الحكومة

وفي عام 1966 م - 2571م تم إصدار القرار من قبل وزارة التعليم التايلاندية لتعديل فندق إلى مدرسة أهلية إسلامية، وتهدف الحكومة التايلاندية إلى تطوير نظام التعليم في جميع المراحل إلى تقدم وازدهار بانغراس الحب الوطنية وإحياء اللغة التايلاندية وتحليل الأزمة الاقتصادية ومشاكل الإجتماعية ومن أجل ذلك يمكن أن تخلص النتائج ما يلي : (1) النتائج الإيجابية وبالتطورات المتوقعة لفندق تحصل الميزانية من الحكومة في تدبير وسياسة أمورها وهذه التطورات مؤديا إلى استعمال المناهج الدراسية الجديدة (Modern System) وبمزاولة التعليم الدينية والعصرية معا وتزايد فندق في استقبال هذه المناهج الجديدة (2) النتائج السلبية ، هي إن فندق التي تنكر على تسجيل تحت نظام الحكومة تعتبر ألها من فندق غير شرعي حسب القانون الحكومة ، وتظهر طائفة من الناس التي لم تقتنع بذلك ، و هذه المناهج لا تخوض كما في المناهج التقليدية.

لقد وقعت التطورات الثانية عند اتمام تسجيل فندق تحت قانون الحكومة في عام 2004م وهذا التسجيل مؤديا إلى تغيير اسم جديد بذلك على صورتين اساسيتين، الصورة الأولى هي تصبح فندق شرعيا تحت رعاية الحكومة حيث أنها تساهم الميزانية في تدبير الأمور وسياستها وأما السبب الرئيسي في تسجيل فندق تحت القانون الحكومة لاحتياجات أساتذتها وللأزمة الواقعة في جنوب تايلاند. أما الصورة الثانية : فما زالت فندق تستعمل على أساليبها القديمة التي يديرها أساتذتها. وأما الكتب المقررة وطرق تدريسها تكون على أطرزها القديمة لم تتغير بعد لحفظ آثارها القديمة المحمودة عندهم واعتقادهم أن المناهج التقليدية أشد تأثيرا من المناهج الحديثة في تربية أبنائهم وتنشئتهم تنشئة اسلامية وأكثر إخلاصا في تبليغ العلم.

Prince of Songkla University
Pattani Campus